

รายการที่ 1.13

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรการอบรมการให้บริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร
ความต้องการความช่วยเหลือ/สนับสนุน ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะ
ในการจัดบริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร ปี 2563

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรการอบรมการให้บริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร

ตารางที่ 1 สรุปจำนวนผู้เข้ารับการอบรม ปีงบประมาณ 2563

รุ่นที่	ศูนย์อนามัย	สถานที่จัดอบรม	เป้าหมาย (คน)	ผู้เข้าอบรม (คน)	ร้อยละ
1	ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์	จังหวัดกำแพงเพชร	20	22	110
2	ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก	จังหวัดตาก	20	14	70
3	ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช	20	22	110
4	ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา	จังหวัดยะลา	20	28	140
5	ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์	จังหวัดอุทัยธานี	20	22	110
6	ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา	จังหวัดพัทลุง	20	20	100
7	ศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี	จังหวัดอุดรธานี	20	21	105
8	ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก	จังหวัดสุโขทัย	20	16	80
9	ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี	จังหวัดอุบลราชธานี	20	24	120
10	ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	จังหวัดราชบุรี	20	22	110
11	ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี	จังหวัดสมุทรปราการ	20	29	145
รวม			220	240	109

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินผลความพึงพอใจต่อการอบรมหลักสูตรการให้บริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร ปี 2563

ข้อที่	ข้อความ	ร้อยละ	
		ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ
1	หัวข้อเนื้อหาวิชาการภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมเพียงใด	99.14	0.86
2	การฝึกปฏิบัติกับหุ่นท่อนแขนก่อนฝัง-ถอดยาฝังคุมกำเนิดกับผู้รับบริการจริงมีความเหมาะสมเพียงใด	99.55	0.45
3	การกำหนดเกณฑ์ทักษะฝังยาฝังคุมกำเนิด จำนวน 3 ราย มีความมั่นใจเพียงใดที่จะไปให้บริการภายหลังอบรม	97.09	2.91
4	สถานที่ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสมเพียงใด	99.08	0.92
5	วิทยากรบรรยายภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมเพียงใด	99.68	0.32
6	วิทยากรภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมเพียงใด	100	-
7	สื่อที่ใช้ประกอบการสอนมีความเหมาะสมเพียงใด	99.14	0.86
8	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสมเพียงใด	96.44	3.56
ภาพรวม		97.70	2.30

จากตารางสรุปการประเมินผลการอบรมให้บริการยาฝังคุมกำเนิด ปี 2563 พบว่า ผลการประเมินเฉลี่ยร้อยละ 97.70 โดยข้อที่มีผลการประเมินสูงที่สุดคือวิทยากรภาคปฏิบัติ มีผลประเมินเฉลี่ยร้อยละ 100 และข้อที่มีผลประเมินน้อยที่สุดคือระยะเวลาในการอบรม มีผลประเมินเฉลี่ยร้อยละ 96.44

ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรการอบรม

- หัวข้อเนื้อหาวิชาการภาคทฤษฎี
  - เหมาะสมแล้ว เนื้อหาวิชาการมีการให้คู่มือ สอดแทรกกับเนื้อหาทำให้ได้เรียนรู้และทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น
  - ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาการให้บริการใส่ห่วงอนามัยร่วมด้วย
  - ควรเพิ่มระยะเวลาการสอนทฤษฎีอีก 1 วัน

- เพิ่มวิชาการและฝึกประสบการณ์
  - เพิ่ม พ.ร.บ. วิทยฐานะ การคุมกำเนิด
  - ควรเพิ่มเติมข้อบ่งชี้ของการฝังยาคุมกำเนิดให้ชัดเจน เช่นการฝังยาคุมทำได้ถึงอายุกี่ปี ผู้ที่จะฝังยาคุมควรมีน้ำหนักไม่เกินเท่าไร
2. การฝึกปฏิบัติกับหุ่นท่อนแขนก่อนฝัง-ถอดยาฝังคุมกำเนิดกับผู้รับบริการจริง
    - มีความเหมาะสมแล้วเพราะเราได้ฝึกกับหุ่นท่อนแขนก่อนฝัง จะทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการฝึกปฏิบัติจริง
    - หุ่นท่อนแขนแข็งเกินไป
    - หุ่นท่อนแขนไม่มีความยืดหยุ่น ทำให้แทงเข็มได้ยาก
    - การฝึกกับหุ่นยากกว่าฝึกกับผู้รับบริการจริง
    - ควรเพิ่มจำนวนหุ่นท่อนแขนที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้อบรมได้ฝึกอย่างถ้วถึงทุกคน
    - ควรสนับสนุนและจัดสรรอุปกรณ์/เวชภัณฑ์ในการฝึกปฏิบัติให้เพียงพอ ได้แก่ ชุดฝึก Jadelle และ Implanon
    - ควรเพิ่มการสาธิตเรื่อง การถอดยาฝังคุมกำเนิดด้วยในการฝึกปฏิบัติ
  3. การกำหนดเกณฑ์ทักษะฝังยาฝังคุมกำเนิด จำนวน 3 ราย มีความมั่นใจเพียงพอที่จะไปให้บริการ ภายหลังอบรม
    - ควรขยายระยะเวลาในการฝึกทักษะการให้บริการยาฝังคุมกำเนิดกับผู้รับบริการจริง
    - ควรเพิ่มเกณฑ์การฝึกทักษะเป็นจำนวน 4 – 5 ราย เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ความชำนาญ ในการให้บริการ
    - ควรมีการติดตาม Case จนครบระยะเวลาคุมกำเนิดถอด
    - ต้องการฝึกทักษะการให้บริการฝังยาคุมกำเนิด ชนิด 1 หลอด 2 ราย และ ชนิด 2 หลอด 3 ราย
    - ควรหาและเก็บ Case ให้จบในแหล่งฝึก เพราะผู้อบรมบางรายไม่สะดวกที่เก็บ Case เพิ่มที่ หน่วยงานของตน
  4. สถานที่ฝึกปฏิบัติ
    - โรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่มีความพร้อมทั้งอุปกรณ์ อาจารย์พี่เลี้ยง ทีม สนับสนุน และการเตรียม Case สำหรับฝึกทักษะการให้บริการฝังยาคุมกำเนิด
    - โรงพยาบาลแหล่งฝึกบางแห่งควรเพิ่มเติมเตียงสำหรับให้บริการ เนื่องจากบางแห่งมีเตียงสำหรับ ผู้รับบริการเพียง 1 เตียง ทำให้ Case รอานาน
  5. วิทยากรบรรยายภาคทฤษฎี
    - ควรเพิ่มระยะเวลาในการบรรยายเทคนิคการให้คำปรึกษา และการฝึกปฏิบัติการให้ คำปรึกษา
    - ควรมี QR code สำหรับแสกนเอกสารประกอบการบรรยายภาคทฤษฎี
  6. ระยะเวลาในการอบรม
    - ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกทักษะการให้บริการ เพราะผู้อบรมบางคนเก็บ Case ไม่ทันตาม เกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตร
    - ควรเพิ่มชั่วโมงการสอนทักษะการให้คำปรึกษา
  7. ข้อเสนอแนะอื่นๆ
    - ควรจัดต่อเนื่อง ได้รับความรู้ ความเข้าใจดี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

- ควรมีการจัดอบรมภาคทฤษฎีให้กับเจ้าหน้าที่ รพ.สต. เพื่อช่วยในการให้คำปรึกษาและเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้มากขึ้น
- สปสช. ควรจะสนับสนุนยาฝังทุกรายในสิทธิ UC เพราะเป็นการคุมกำเนิดที่ดีมาก
- ควรมีการติดตามหลังอบรมเสร็จ
- ควรมีหลักสูตรอบรมพื้นความรู้ เรื่องการให้บริการยาฝังคุมกำเนิด
- ควรมีการสาธิต Case การถอดยาฝังคุมกำเนิด และการให้คำแนะนำการวางแผนครอบครัวหลังคลอด
- ควรเพิ่มการฝึกทักษะการถอดยาฝังคุมกำเนิด

ความต้องการความช่วยเหลือ/สนับสนุน และความคาดหวังในการจัดบริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร

ด้านหลักสูตรการอบรมให้บริการยาฝังคุมกำเนิด

1. งบประมาณการจัดอบรม
2. นโยบายสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้ให้บริการ
3. การนิเทศติดตามผู้เข้ารับการอบรมหลังเสร็จสิ้นการอบรมเพื่อเพิ่มความมั่นใจ
4. เอกสาร/สื่อประกอบการอบรม
  - คู่มือการฝึกอบรมยาฝังคุมกำเนิดในรูปแบบของ E-Book
  - คู่มือ เอกสาร แผ่นพับ หรือวิดีโอให้ความรู้
  - วิดีโอขั้นตอนการฝัง-ถอดยาฝังคุมกำเนิดในรูปแบบออนไลน์/You tube
  - หุ่นท่อนแขนในการฝึกทักษะขั้นตอนการฝัง-ถอดยาฝังคุมกำเนิด ก่อนฝึกปฏิบัติกับ ผู้รับบริการจริง
  - เวชภัณฑ์ยาฝังคุมกำเนิดชนิด 1 หลอดและ 2 หลอด (ยาหลอก) สำหรับฝึกปฏิบัติกับหุ่นท่อนแขน

ด้านผู้ให้บริการคุมกำเนิดกึ่งถาวร (ห่วงอนามัย ยาฝังคุมกำเนิด)

1. จัดอบรมหลักสูตรให้บริการใส่ห่วงอนามัยและฝังยาคุมกำเนิด และเพิ่มระยะเวลาการฝึกภาคปฏิบัติให้มากกว่า 10 วัน
2. การอบรมพื้นความรู้และทักษะการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
3. สนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบงานแผนกวางแผนครอบครัว ฝ่ายเวชฯ เข้ารับการอบรม
4. ขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดการให้บริการได้จริงในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุม
5. ประสานงานกับจังหวัดเพื่อจัดทำแนวทางการให้บริการฝังยาคุมกำเนิดในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล
6. สนับสนุนค่าตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลที่ให้บริการ
7. จัดสรรอัตรากำลังที่เพียงพอเพื่อบริการที่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ เพราะเจ้าหน้าที่เกษียณ/ย้าย/เปลี่ยนงาน

8. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ยาและเวชภัณฑ์คุมกำเนิดทุกชนิด
9. ประชาสัมพันธ์ชี้แจงหลักเกณฑ์การเบิกจ่าย e-claim ให้ทั่วถึงบุคลากรที่ปฏิบัติงาน
10. สื่อความรู้ต่างๆ ได้แก่ แผ่นให้ความรู้เรื่องยาคุมกำเนิดทุกชนิดสื่อแผ่นพับและป้ายประชาสัมพันธ์ฝังยาคุมโมเดล สื่อการสอน ภาพพลิก
11. เพิ่มบริการยาฝังคุมกำเนิดฟรีแก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ทุกช่วงอายุ ทุกกรณี

ข้อเสนอแนะในการอบรมและจัดบริการคุมกำเนิดแบบกึ่งถาวร

1. วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถให้ความรู้เข้าใจทุกอย่างแต่ยาฝังคุมกำเนิด มีผลข้างเคียงของยา เช่น มีเลือดออกเป็นสาเหตุที่สามของผู้รับบริการไม่ต้องการให้ฝังยาคุมกำเนิด
2. เพิ่มหลักสูตรการถอดยาฝังคุมกำเนิด
3. ให้ทางกรมอนามัยจัดหลักสูตรการให้บริการใส่ห่วงอนามัยภายในจังหวัด
4. มีการติดตามและประเมินผลผู้ผ่านการอบรมเป็นระยะ
5. ให้มีการอบรมพื้นความรู้และเพิ่มเติมวิชาการใหม่ๆ อย่างน้อยปีละ1ครั้ง เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนสามารถให้บริการได้อย่างครอบคลุม
6. เพิ่มระยะเวลาการอบรม และเพิ่มเป้าหมายการฝึกปฏิบัติกับผู้รับบริการจาก 3 ราย เป็น 10 ราย
7. มีประชาสัมพันธ์กำหนดการจัดอบรม
8. ศึกษาดูงานโรงพยาบาลที่ประสบความสำเร็จด้านการวางแผนครอบครัว
9. ประสาน สสจ. รพศ. เรื่องการจัดเวชภัณฑ์ยาไว้บริการที่ รพ.สต. มีการติดตามเยี่ยมเสริมพลังให้ผู้ปฏิบัติงาน
10. ควรมีการวางระบบให้รพ.สต. ได้มีการให้บริการได้ก่อนค่อยผลิตหลักสูตรมาเพราะบุคลากรที่ผ่านการอบรมทุกคนต้องปฏิบัติงานให้บริการได้จริง และคุ้มค่ากับงบประมาณในการจัดอบรมของหลักสูตร
11. จัดทำแนวทางการใช้สิทธิประกันสุขภาพของผู้รับบริการ
12. การเบิกจ่ายควรแบ่งเป็นการฝังและการถอดยาฝังคุมกำเนิด เพราะบางที่ผู้รับบริการไม่กลับไปรับบริการสถานพยาบาลเดิม